

Motion till riksdagen 2012/13:Ju23

**av Richard Jomshof och Kent Ekeröth (SD)
med anledning av prop. 2012/13:115**

En ny kameraövervakningslag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska bli lättare att få tillstånd för kameraövervakning av platser dit allmänheten har tillträde.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kameraövervakning vid företagsentréer som är riktad mot en utanförliggande gata eller trottoar ska tillåtas endast efter anmälan.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagen om kameraövervakning ska täcka övervakning i Sverige oavsett vilket land övervakaren är etablerad i.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att övervakningsmaterial från kameraövervakning av områden dit allmänheten har tillträde ska få sparas i upp till tre månader.

Motivering

Sverigedemokraterna välkomnar den nya lagen om kameraövervakning även om propositionens förslag är alltför försiktiga och verkningslösa sett från en brottsbekämpande synvinkel. I dag är exempelvis länsstyrelsernas avvägningar mellan allmänhetens intresse av kameraövervakning och den enskildes integritetsintresse illa balanserade. Detta resulterar i att kameraövervakning inte tillåts på platser där den onekligen hade kunnat göra nytta. Tyvärr är detta något den nya lagstiftningen inte åtgärdar.

Ett exempel på en sådan illa genomförd avvägning är företaget Jernhusens ansökan om att sätta upp kameror på Resecentrum i Uppsala. På stationen hade flera incidenter såsom fyllibråk, ungdomsbråk, skadegörelse, ofredande och väskryckning rapporterats. Länsstyrelsen avslög trots detta Jernhusens ansökan om att sätta upp kameror med motiveringen att platsens struktur –

Fel! Okänt namn på

med restauranger och samlingsytor – bidrar till att människor uppehåller sig där längre än i vanliga stationsbyggnader. Man menade således att integritetskränkningen var större än behovet.

Motiveringen och avvägningen ter sig dock märkliga. Det är de facto människor som begår brott, och allmänna platser med mycket människor renderar också fler brott. Motiveringen ter sig ännu märkligare om man ser till gemene mans åsikter om kameraövervakning. När Jernhusen frågade sina resenärer svarade ca 90 procent att de var positiva till kameraövervakning.¹ Resultatet är inte förvånande. En liknande undersökning genomfördes av Livsmedelsförbundet och i den uppgav 89 procent av respondenterna att de hade förståelse för att butiker sätter upp kameror.²

Stöldskyddsföreningen (SSF) genomförde också en liknande studie 2009 om elevers och föräldrars syn på kameraövervakning i skolor. Även här uttalade sig ca 90 procent positivt om reglerad kameraövervakning.³ Och i en rapport från Brå framkommer det även att 70 procent av tillfrågade svenskar uppger att de skulle känna sig tryggare i kameraövervakade stadskärnor generellt. Under nattetid skulle ännu fler känna sig tryggare.⁴

Att många svenskar är positiva till kameraövervakning är inte konstigt eftersom metoden medför många fördelar. Kameraövervakning kan

- ? avskräcka från brott
- ? bidra till att avbryta pågående brott
- ? bidra till att identifiera gärningsmän och skapa bevisning
- ? förhindra nya brott genom att gärningsmän lagförts tack vare ovanstående
- ? öka tryggheten.

Under punkt 5.4.2 i propositionen föreslår regeringen att lagen ska vara tillämplig på kameraövervakning i Sverige om den som bedriver övervakningen är etablerad i Sverige eller ett tredjeland. Skälet till att EU-länder undantas är enligt regeringen att artikel 4 i EU:s dataskyddsdirektiv stipulerar att lagen i det EU-land där den personuppgiftsansvarige är etablerad ska tillämpas.⁵ Detta innebär rent praktiskt att en person som bedriver kameraövervakning i Sverige och som själv är etablerad i Sverige eller utanför EU kommer att omfattas av lagstiftningen. En person som bedriver övervakning i Sverige men som är etablerad i ett annat EU-land kommer dock ej omfattas av lagstiftningen. Detta är inkonsekvent och ett uttryck för hur byråkratisk och onödig EU-lagstiftning kan få märkliga och onödiga konsekvenser i nationell lagstiftning. Vi anser därför att riksdagen ska tillstyrka förslaget från Justitiekanslern och Länsstyrelsen i Stockholms län som innebär att kameraövervak-

¹ http://svt.se/2.126356/1.2787006/nej_till_kameraovervakning_pa_resecentrum.

² <http://www.livsmedelshandlarna.se/livsmedelshandlarna/detailview/blog/nio-av-tio-svenskar-stodjer-handeln-rorande-utokad-kameraovervakning>.

³ http://www.svd.se/opinion/brannpunkt/overvakade-elever-ar-tryggare_3370117.svd.

⁴ Brå, *Kameraövervakning i brottsförebyggande syfte*, rapport T 2003:11.

⁵ Prop. 2012/13:115 s. 41.

Fel! Okänt namn på

ning i Sverige ska omfattas av den nya lagstiftningen oavsett var den som bedriver övervakningen är etablerad.

Enligt dagens lagstiftning får övervakningsmaterial från övervakning av platser dit allmänheten har tillträde normalt sparas i en månad. Enligt bl.a. remissinstanserna Svensk Handel och Svenska Bankföreningen upptäcks många brott dock inte under tidsfristen på en månad. Vidare kan interna bedrägeribrott ha skett under flera tillfällen under en mycket långt tid. Utredningen har därför föreslagit att denna tillåtna tid att bevara övervakningsmaterial ska höjas från en månad till tre månader. Regeringen gör dock bedömningen att integritetsintresset bättre balanseras om tidsgränsen endast höjs till två månader. Vi anser här att regeringen åter går alltför försiktigt fram. För att det ska vara lönt att inskränka de enskildas integritetsintresse krävs det att materialet som insamlas också kan komma till användning. Därför bör riksdagen tillstyrka utredningens förslag om att höja tidsgränsen till tre månader.

Avslutningsvis vill vi att regeringen återkommer med ett förslag som gör det betydligt lättare att få tillstånd för kameraövervakning på platser dit allmänheten har tillträde, samt att butiker och företag ska få övervaka strax utanför sina entréer endast efter anmälan till länsstyrelsen.

Stockholm den 10 april 2013

Richard Jomshof (SD)

Kent Ekeröth (SD)